

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 2681

Ekli “Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar”ın yürürlüğe konulmasına; 193 sayılı Kanunun geçici 80 inci, 474 sayılı Kanunun 2 nci, 3065 sayılı Kanunun 13 üncü ve geçici 30 uncu, 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü, 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci ve 5520 sayılı Kanunun 32/A maddeleri ile 6745 sayılı Kanunun 80 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.

27 Haziran 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

YATIRIMLARA PROJE BAZLI DEVLET YARDIMI VERILMESINE İLİŞKİN KARARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KARAR

MADDE 1- 17/10/2016 tarihli ve 2016/9495 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (h) bentleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“(k) Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS): E-Devlet Kapısı uygulamasında yer alan Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen web tabanlı uygulamayı,

(l) Kullanıcı: Yatırım teşvik belgesine ilişkin iş ve işlemler için bu Kararın uygulanmasına ilişkin Tebliğ kapsamında yatırımcıdan istenecek bilgileri, E-TUYS aracılığıyla yatırımcı adına Genel Müdürlüğe bildirmek üzere yetkilendirilmiş kişileri.”

MADDE 2- Aynı Kararın 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Birinci fıkrada belirtilen davet veya duyuruya istinaden kullanıcı tarafından E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve bağımsız danışmanlık kuruluşları veya Türkiye’de yerleşik kalkınma ve/veya yatırım bankalarınca hazırlanan Ek-1’in E-TUYS üzerinden elektronik ortamda yüklenmesi gerekir. Bu fıkra hükümleri, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında proje bazlı desteklerden yararlanmak üzere yapılacak müracaatlar için uygulanmaz.”

MADDE 3- Aynı Kararın 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yatırım ve işletme döneminde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Aynı Kararın 11 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(3) Gerçekleşen sabit yatırım tutarının, Destek Kararında öngörülen toplam sabit yatırım tutarının altında gerçekleşmesi durumunda; faiz veya kâr payı desteği, enerji desteği, nitelikli personel desteği ve hibe desteği için belirtilmiş olan azami tutarlar, gerçekleşen yatırım tutarının öngörülen sabit yatırım tutarına oranı nispetinde düşürülür ve varsa fazladan yararlanılan destekler birinci fıkra hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(4) Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda belirlenen mücbir sebep ve fevkalade hal durumu nedeniyle yatırıma başlayamayanlar hariç olmak üzere, Destek Kararının yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içerisinde asgari 200 milyon TL veya Destek Kararında belirtilen yatırım tutarının yüzde onu kadar yatırım harcaması gerçekleştirildiğinin, bu Kararın onuncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında tevsik edilememesi halinde ilgili yatırımlara ilişkin Destek Kararı yürürlükten kaldırılır. Belirtilen sürede başlanamayan yatırımlar için Cumhurbaşkanınca bir yıl ek süre verilebilir. Bu fıkrada belirtilen üç yıllık süre, daha önce yürürlüğe konulmuş Destek Kararları için bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihte başlar.”

MADDE 5- Aynı Kararın 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasının başına aşağıdaki cümleler ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Enerji desteği uygulamasına, firma tarafından talep edilmesi halinde yatırımın kısmen işletmeye geçişinin Bakanlıkça görevlendirilen en az iki eksper tarafından yerinde tespit

edildiğine ilişkin ekspertiz raporunun onaylanması ile yatırım harcamalarına ilişkin yeminli mali müşavir raporunun Bakanlığa gönderilmesini veya yatırım tamamlama vizesi yapılarak tamamen işletmeye geçilmesini müteakip başlanabilir. Kısmen işletmeye geçildiğinin yerinde tespit edilmesi halinde gerçekleşen makine ve teçhizat tutarının yatırım teşvik belgesinde öngörülen makine ve teçhizat tutarına oranı nispetinde enerji desteği kullanılabilir. Kısmen işletmeye geçişe ilişkin tespit işlemi azami yılda bir defa yapılabilir ve yatırım tamamlama vizesinden önce yararlanılabilecek toplam enerji desteği tutarı Destek Kararında belirlenen azami enerji desteği tutarının yüzde ellisini geçemez.”

“(15) Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına, yatırımcı tarafından talep edilmesi ve Bakanlıkça uygun bulunması halinde yatırım tamamlama vizesinden önce de başlanabilir.

(16) Yatırım tamamlama vizesini müteakip üç yıl boyunca her yıl net satışların asgari %2’si kadar araştırma ve geliştirme harcaması yapıldığının yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilmesi halinde vergi indirim desteği, 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 80 inci maddesinde belirlenen azami oranları aşmamak kaydıyla, Destek Kararında belirlenen yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.”

MADDE 6- Aynı Kararın Ek-1 sayılı ve “PROJE BAŞVURU FORMATI” başlıklı ekinde yer alan “Bölüm 1” ve “Bölüm 2” aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Ek-1’e aşağıdaki “Bölüm 5” ile “Not” eklenmiştir.

“Bölüm 1- Firma ve Proje Künyesi

Açıklama: Bu bölümde firmaya ve yatırıma ilişkin temel bilgilerin verilmesi istenilmektedir.

PROJE KÜNYESİ			
Firma Bilgileri	Firma Adı:		
	Haberleşme Adresi:		
	Telefonu, Faksı, E-Mail Adresi, Web Adresi:		
	Ticaret Sicil Memurluğu ve Numarası		
	Vergi Dairesi ve Vergi Numarası:		
	SGK İşyeri Sicil Numarası:		
	Projeden Sorumlu Şahısların İletişim Bilgileri:		
	Sermayesi, Sermaye Yapısı, Ortaklık Bilgileri:		
	Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri		
	Yerli ve Yabancı Ortaklara İlişkin Bilgiler:		
	Mevcut ve Önceki Yatırımları ile Faaliyetlerine İlişkin Bilgi:		
	Finansal Durumu: (Son 3 Yıl)	Net Satışlar:	
		Net Kar:	

	Firma Unvanı	Aktif Büyüklüğü	Özkaynaklar	Net Satışlar	İstihdam	Faaliyet Konusu	Ortaklık Yapısı
Grup Şirketleri Bilgileri							
	Grup şirketleri; yatırımcının ve yatırımcının ortaklık paylarına doğrudan veya dolaylı biçimde sahip olan yerli ya da yabancı gerçek ve tüzel kişilerin, (1) Pay oranına bakılmaksızın doğrudan ve dolaylı olarak pay sahipliğinin bulunduğu yerli ya da yabancı şirketleri ve (2) Pay sahipliği olmasa dahi yönetiminde etkin olunan yerli ya da yabancı şirketleri kapsamaktadır.						
Yatırım Bilgileri	Yeri (İl, İlçe ve Adres Bilgileri Girilecek):						
	Cinsi:						
	Sektörü ve Konusu:						
	Başlama ve Bitirme Tarihi:						
	İstihdam (Mevcut ve Öngörülen İstihdam ile Varsa Yatırımda İstihdam Edilecek Nitelikli Personel Sayısı):						
	Kapasite (Varsa Mevcut Kapasite de Belirtilecek):						
	Sabit Yatırım Tutarı (Arsa, Bina, İthal ve Yerli Makine-Teçhizat, Diğer Yatırım Harcamalarından Oluşacak):						
	Finansmanı (Öngörülen Özkaynak, İç-Dış-Döviz Kredileri Belirtilecek):						
Ürünün Mevcut Üretim Bilgileri	Yurtiçi Kurulu Kapasite (Adet, Ton, Metre vb.):						
	Son Bir Yıldaki İthalat (\$):						
	Son Bir Yıldaki İhracat (\$):						
Destekler	Talep Edilen Destek Unsurları:						

Bölüm 2- Yatırım Fizibilitesi

Açıklama: *Projenin fizibilite çalışması sonucu ortaya çıkan verilerin incelenmesi, yatırımın yapılabilir olup olmadığına ilişkin durumun ortaya konulması beklenmektedir.*

FİZİBİLİTE RAPORU

1. Şirkete İlişkin Bilgiler

1.1.Şirketin Adı

1.2.Şirket Adres ve Tel Numarası

1.3.Bağlı Bulunduğu Vergi Dairesi ve Hesap Numarası

1.4.Faaliyet Konusu

1.5.Ortaklık Yapısı

2. Projeye İlişkin Bilgiler

2.1. Projenin Tanımı

2.2. Sektörü

2.3. Yatırım Cinsi

2.4. Yatırım Yeri ve Bölgesi

2.5. Kapasitesi

2.6. Yatırım Süresi

Yatırıma Başlama Tarihi

Yatırım Bitiş Tarihi

2.7. İstihdam

Mevcut

Yatırım Sonrası

Nitelikli Personel

3. Teknik analiz

3.1. Ürün ve Girdi Analizi: Üretim sürecine girdilerin hangi aşamada ne miktarda girdikleri ile hangi aşamalarda yan ürünlerin ve nihai ürünlerin çıktığı belirtilecektir. Bu bölümde üretim akış şemasına yer verilecektir.

3.2. Kuruluş Yeri Analizi: Yatırım yeri olarak seçilen yerin gerekçeleri anlatılacaktır. Kuruluş yeri, teknik, ekonomik ve finansal açıdan değerlendirilecektir. Kuruluş yerine ilişkin izin, kamulaştırma, tahsis, irtifak hakkı, mülkiyet devri vs. durumları ve altyapı imkânları hakkında bilgi verilecektir.

3.3. Teknoloji Analizi: Üretilen ürünün alternatif üretim teknik ve yöntemleri var ise bunlar belirtilecektir. Kullanılacak teknoloji ve gerekçesi hakkında bilgi verilecektir. Belirlenen teknoloji ile üretim yapabilmek için gerekli olan makine ve ekipman listesi ve öngörülen maliyetleri belirtilecektir.

3.4. Kapasite Analizi: Seçilen kapasitenin teknik olarak optimal olup olmadığı açıklanacaktır. Daha yüksek ve düşük kapasitelerin finansal ve teknik olarak tercih edilmemesi gerekçelendirilecektir.

3.5. Organizasyon Yapısı ve Yatırım Planı: Yatırım için gerekli olan işgücü ve nitelikleri ile personelin hangi alanda kullanılacağı gerekçelendirilecektir. Nitelikli personel ihtiyacı var ise söz konusu personele neden ihtiyaç duyulduğu konusunda bilgi verilecektir. Ayrıca yatırımın ne kadar zamanda tamamlanacağı ve hangi ay/yıllarda hangi aşamalarının tamamlanacağı çizelge ile gösterilecektir.

3.6. Teknik Analiz Tabloları: Tablolar, talep edilen destekler dikkate alınarak ve alınmadan olmak üzere iki ayrı şekilde hazırlanacaktır.

3.6.1. Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı Tablosu

3.6.2. Tam Kapasitede Yıllık İşletme Giderleri Tablosu

3.6.3. Tam Kapasitede Yıllık İşletme Gelirleri Tablosu

3.6.4. İşletme Sermayesi İhtiyacı Tablosu

4. Ekonomik analiz

4.1. Sektörel Analiz

- Sektörün ve ürünün tanımı
- Türkiye’de ve dünyada üretici sayısı ve üretim kapasitesi
- Türkiye’de üretim miktarı ve kapasite kullanım oranı
- Türkiye’de ve dünyada dış ticaret verileri, dış ticaret beklentileri
- Hammadde temini

4.2.Firma Analizi

- Firmanın sektördeki yeri
- Firmanın son 3 yıla ilişkin mali tabloları ve tabloların analizi (likidite, finansal yapı, faaliyet ve karlılık oranlarına ilişkin analizi de içerecek şekilde)
- Satış ve rekabet olanakları
- Üretim ve satış tahmini
- Satış fiyatları ve vade koşulları
- İhracat-ithalat tahmin tablosu (işletmeye geçişten itibaren 10 yıl)
- Tam kapasitede doğrudan - dolaylı istihdam tahminleri

4.3.Ekonomik Çıktı Analizi: Bu bölümde mevcut ve beklenen talep ve arz yapısına bağlı olarak firmanın hangi yıllarda hangi kapasitede çalışacağı ekonomik olarak öngörülebilecektir. Girdi ve çıktı fiyatlarına ilişkin beklentiler ile mevcut alım/satım vadelerine ilişkin beklentiler bu bölümde belirtilecektir.

5. Mali ve karlılık analizi (Talep edilen destekler dikkate alınarak ve alınmadan iki ayrı analiz yapılacaktır.
  - Toplam finansman ihtiyaçları ve kaynakları
  - Proforma gelir gider tablosu (projenin geleceğe dönük değerlendirilmesi)
  - Proforma nakit akım tablosu
  - Maliyet tablosu
  - İç verimlilik oranı
  - Net bugünkü değer
  - Geri ödeme süresi
  - Karlılık endeksi”

“Bölüm 5- Genel Değerlendirme ve Sonuç

Açıklama: Bu bölümde daha önceki bölümlerde verilen bilgilerin ve elde edilen sonuçların genel değerlendirmesinin yapılarak yatırım projesinin yapılabilirliğine ilişkin görüşlerin ortaya konulması beklenmektedir.”

“Not: Yatırımcı firma tarafından Proje Başvuru Formatında yer alan tüm bilgilerin doğru, tutarlı, eksiksiz olup olmadığı kontrol ve teyit edilmelidir. Proje Başvuru Formatında yer alan bilgilerin doğru olması başvuru sahibinin sorumluluğundadır.”

MADDE 7- Bu Kararın;

a) 2 nci maddesi kapsamında, Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişikliğin ikinci cümlesi, 18/9/2019 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 5 inci maddesi 26/11/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Karar hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

Bakanlar Kurulu Kararı		Yayımlandığı Resmi Gazete	
Karar Tarihi	Karar Sayısı	Tarihi	Sayısı
17/10/2016	2016/9495	26/11/2016	29900
Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapan Düzenlemelerin		Yayımlandığı Resmi Gazetenin	
Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
30/4/2018	2018/11714	23/6/2018	30457
23/10/2018	199	24/10/2018	30575
6/8/2019	1403	7/8/2019	30855
1/10/2019	1593	2/10/2019	30906